

Wrocław, 21.03.2011 r.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

pl. Solidarności 1-3-5 p. 515
53-661 Wrocław
tel./faks (+48 71) 793 23 24
e-mail: dfop@dfop.org.pl
www.dfop.org.pl
KRS 0000215287
Regon: 933032940

Szanowni Państwo

W 1989 roku nastąpił faktyczny nieskrępowany rozwój organizacji pozarządowych w Polsce. Jednak już w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych pojawił się szereg przepisów utrudniających działalność organizacji – jak prowadzenie księgowości, podwyżka podatków od osób fizycznych, objęcie ubezpieczeniem społecznym umów-zleceń.

Dużą nadzieję wiązaliśmy z „konstytucją pozarządową”, czyli ostatecznie formą prawną ujętą w zapisach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Niekiedy, dość naiwnie wydawało nam się, że ujęcie pewnych form, obszarów, czy zasad współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi będzie tym samym mobilizacją dla urzędników, aby zadania publiczne przekazywać do realizacji III sektorowi.

Wejście do Unii Europejskiej spowodowało kolejne regulacje prawne w imię „integracji europejskiej”. Pojawiły się dziesiątki procedur biurokratycznych. Tak mimowolnie znaleźliśmy się w „objęciach” ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, ustawy o dostępie do informacji publicznej, kolejnych nowelizacjach ustaw o rachunkowości, o finansach publicznych, czy samej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Oczekiwaliśmy, że regulacje prawne pomogą w naszej społecznej działalności, w przekazywaniu zadań publicznych organizacjom pozarządowym, rozwiną III sektor, a w praktyce okazało się, że wszystkie te uregulowania utrudniły nam dostęp do środków publicznych, rozwarstwiły sektor organizacji pozarządowych na bardzo bogate i bardzo biedne organizacje, zamiast profesjonalizacji spowodowały biurokratyzację działań społecznych. Kolejne pomysły naszych ustawodawców, jak inicjatywa lokalna, czy projekt ustawy o zrzeczeniach zmierzają do tego, że stają się zapisami praktycznie martwymi, albo wręcz blokującymi aktywność obywatelską. Bo jak inaczej nazwać inicjatywę lokalną, która de facto powinna stworzyć stronę internetową BIP, albo publikację sprawozdań przez organizacje o przychodzie rocznym ponad 50.000 zł, tworzenie obowiązkowych i kontrolowanych planów finansowych, zmian statutów wszystkich istniejących organizacji o zapisy nowych obowiązków

i odpowiedzialności, czy w końcu narzucenie bardzo niskiej kwoty wartości środków trwałych obowiązkowo rejestrowanych? Oczywiście te wszystkie propozycje zmierzają do zwiększenia aktywności obywatelskiej...

Myślmy, że przyszedł czas, aby kompleksowo przyjrzeć się kolejnym regulacjom i formalizowaniu działalności społecznej. Przekraczamy, bowiem rubikon, za którym nie różnimy się już niczym od struktur administracji publicznej i następuje zniechęcenie obywateli do angażowania się społecznie.

Od kilku lat zauważamy zmniejszenie się liczby wolontariuszy, niekiedy wprost nazywane kryzysem wolontariatu. W Indeksie Społeczeństwa Obywatelskiego (międzynarodowym projekcie badawczym porównującym kondycję organizacji pozarządowych i siłę zaangażowania obywatelskiego w różnych krajach prowadzonym przez organizację [CIVICUS](#), który bazuje zarówno na twardych danych statystycznych jak i na opiniach ekspertów) określa się na pierwszym miejscu, że najsłabszą stroną polskiego trzeciego sektora jest małe zaangażowanie obywateli w sprawy publiczne. Polacy wciąż niechętnie odrywają się od swoich spraw prywatnych, tylko nieliczni angażują się w działalność społeczną. Postawę tę wzmacnia wzajemna nieufność (wciąż najwyższa w UE). Brak nam obywatelskiej uczciwości, jesteśmy coraz mniej wrażliwi na wspólne dobro (Potwierdzają to różnego rodzaju badania, które zostały zebrane w raporcie Indeks Społeczeństwa Obywatelskiego 2007 przygotowanym przez Stowarzyszenie Klon/Jawor).

Przytoczone badania i opinie, a także doświadczenia własne skłaniają nas do refleksji, aby spojrzeć na regulacje prawne istniejące i projektowane nie poprzez poprawianie poszczególnych zapisów projektów nowych aktów prawnych, ale odwrotnie – zaproponować własne propozycje rozwiązań prawnych mających odmienić negatywne tendencje aktywności obywatelskiej.

Chcemy Państwa zaprosić do debaty nad wyznaczeniem nowych rekomendacji, regulacji prawnych mogących odmienić te tendencje i uprościć naszą działalność w obszarze formalno-administracyjnym. Proponujemy następujące zagadnienia do debaty:

- Czy organizacja pozarządowa realizująca zadanie publiczne powinna prowadzić stronę internetową BIP? A jeżeli tak to, od jakiej kwoty budżetu rocznie?
- Możliwości „zaoszczędzenia” na realizacji zadania i przeznaczenia, przez organizację pozarządową, tych oszczędności na fundusz żelazny.
- Czy organizacje pozarządowe powinny podlegać pod zapisy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu? Jeżeli tak to, w jakich przypadkach?
- Czy uprościć księgowość dla organizacji pozarządowych o małych budżetach?
- Czy i jak uprościć procedury dotacyjne ze środków budżetowych oraz unijnych?
- Czy organizacje powinny posiadać swobodę regulacji wewnętrznych swoich organizacji i związków?

Wyniki debaty przedstawione zostaną dolnośląskim parlamentarzystom i mediom, Parlamentowi RP, Rządowi i Prezydentowi, a także ogólnopolskim organizacjom. Chcemy spowodować zmniejszenie formalności i biurokracji życia społecznego oraz aktywności obywatelskiej. Ale do tego niezbędna jest mądrość wszystkich Państwa uczestniczących w działalności naszej Federacji. Tylko powszechna dyskusja będzie mogła przynieść rezultaty, a nam – Zarządowi i pracownikom Biura da mandat do negocjacji ze stosownymi władzami publicznymi. Powaga zagadnienia

i nasze zaangażowanie w problematykę sprawiają, że kierujemy osobisty apel o aktywny udział w procesie debaty.

Proponujemy następujące etapy:

- 1) Wysyłkę informacji nt. ograniczeń w istniejących oraz projektowanych przepisach prawa wraz z zaproszeniem do debaty – marzec 2011 r.
- 2) Spotkania – debaty nt. regulacji prawnych w 8 miejscowościach Dolnego Śląska (Wrocław, Milicz, Jelenia Góra, Zgorzelec, Głogów, Legnica, Kłodzko, Wałbrzych) - kwiecień – maj 2011 r.
- 3) Opracowanie przez zespół redakcyjny postulatów zmian prawa – maj 2011 r.
- 4) Przedstawienie postulatów zmian prawa na Walnym Zebraniu Federacji – przyjęcie uchwały w tym zakresie –maj 2011 r.
- 5) Organizacja konferencji z udziałem dolnośląskich parlamentarzystów i mediami w sprawie przedstawienia postulatów zmiany prawa – czerwiec 2011 r.
- 6) Przedstawienie postulatów Parlamentowi, Rządowi i Prezydentowi – czerwiec 2011 r.
- 7) Przedstawienie postulatów ogólnopolskim organizacjom – czerwiec 2011 r.
- 8) Akcja medialna w ogólnopolskiej sieci stacji radiowych promująca postulaty – czerwiec, wrzesień – listopad 2011 r.

Pozdrawiamy Państwa i życzymy dużo sukcesów w swojej niezwykle ważnej działalności zapraszając jednocześnie do debaty nad uproszczeniem procedur administracyjno-formalnych dla organizacji pozarządowych.

*W imieniu Zarządu Federacji
Waldemar Weihs – Prezes*